

150 jaar Rudolf Steiner 'Wordt mens van de wereld'

In 2011 is het 150 jaar geleden dat Rudolf Steiner werd geboren. Een mooie gelegenheid om te reflecteren op de geschiedenis van de antroposofie. Hoe begon het allemaal, ontwikkelt de antroposofie zich zoals Steiner het ooit bedoelde, en vooral: voldoen antroposofen in Nederland aan hun opdracht?

Heb je dat gehoord over Van Bijsterveldt?

Je bedoelt toen op die dag in december jl. dat de resultaten van het jongste Pisa-onderzoek (2009) bekend werden? Ze had toen wel meteen haar reactie klaar, hè. 'Onderwijs is kennisoverdracht, dat doen we te weinig, dus gaan we het onderwijs hervormen zodat die kennisoverdracht op hoger niveau kan komen en we eindelijk tot de top5 gaan behoren. Dat is immers onze ambitie.' Zoiets zei ze toch?

Juist. En? Kwamen er vlammeende betogen van vrijeschoolleraren? Verschenen er ingezonden stukken in kranten over het opleggen van een onderwijsvisie aan alle scholen? Of vond iedereen het vanzelfsprekend dat kennisoverdracht het doel van het onderwijs is?

Nou nee. Ik heb er tenminste niets van gemerkt. Moest dat dan? Iedereen leek het juist geweldig eens met Van Bijsterveldt. Veel instemming, echt! Had jij dat anders verwacht dan? Vanuit de vrijescholen zeker wel hoor.

Ach joh, wat zit jij toch vastgeroest aan je ideeën. Zo werkt het tegenwoordig niet meer, hoor. Maar zou het dan juist niet goed zijn geweest dat er iemand uit de vrijeschoolbeweging wel had gereageerd?

En dan de hoon van de natie over zich heen krijgen? Alle neuzen stonden toch dezelfde kant op? Iedereen vond dat er maar één conclusie mogelijk was: focussen op taal, rekenen en natuurwetenschappen.

Precies. En juist daarover zouden ze iets hebben moeten zeggen.

Steiners vernieuwingen

Wat dan?

Nou kijk, als je een beetje dwars kijkt op Steiners leven en weglaat wat er minder prettig in was...

Minder prettig? Wat bedoel je?

Nou, dat ie zo van zichzelf overtuigd was dat alle antwoorden op alle vragen bij zijn antroposofie te vinden zouden zijn; of zijn neiging het verleden wat fraaier voor te stellen en datgene weg te poetsen wat hem niet meer zo uitkwam. Dan denk ik bijvoorbeeld aan zijn verhouding tot het werk van Nietzsche. En we moeten ook eerlijk zijn: soms sprak of schreef hij over volkeren op een wijze die tegenwoordig echt niet past.

En er was ook iets met veel vrouwen, hè? Dat schrijft Zander tenminste. Het was hem opgevallen dat er zoveel vrouwelijke theosofen waren en veel minder mannen. En had Zander daar niet een theorie over? Och ja, laat ook maar zitten. Wat wou je nou zeggen over Steiner?

Nou kijk, hij bracht, als je dus een beetje dwars op zijn leven kijkt, drie belangrijke zaken:

- hij zette een nieuwe stap met zijn 'Filosofie van de vrijheid'. Dat was vóór 1900;
- hij gaf Christus een centrale positie in de ontwikkeling van aarde en mensheid;
- hij ontwikkelde een moderne menskunde.

Eh...?

Heb je even? Dan zeg ik daar wat over.

Benieuwd naar de rest van dit artikel van Steinerbiograaf Ed Taylor? Lees het februarinummer van Motief (nr. 148, 2011) dat 5 februari uitkomt.